

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK XXIV.

ČÍSLO 3

MAREC 2016

Hladných kŕmit', smädných napájať

Bartolomej sa vyfarbil - Aktuálne z farnosti - Rozhovor - Piar
Pre deti - Chudoba - Kristova zvonica - Rozpis omší - Kronika

Valentínska svätá omša s obnovou manželských sľubov v Kostole Najsvätejšej Trojice (14. 2. 2016)

Bartolomej sa vyfarbil

Keď sme pred tromi rokmi oslavovali 20. výročie vydávania farského časopisu, vzal som si do rúk staré číslo. Aj tie historické, ktoré boli úplne prvé. Uvedomil som si, ako sa svet za to obdobie zmenil.

Krátko po páde režimu bol počítač vzácnosťou, ktorú mohlo používať len pár ľudí. Teraz je počítač samozrejmom súčasťou našich dní. Máme ho bežne doma i v práci. Smartfóny s ďaleko vyšším výkonom, než mali počítače v deväťdesiatych rokoch, nosíme bežne pri sebe. Všetko sa akosi veľmi zmenilo. Technika, náš životný štýl i časopis, ktorý vydávame. Párkrát som sa pristihol, ako o tom uvažujem a spomínam, ako to bolo kedysi.

Pri oslave jubilea, no i často pred ním a hlavne po ňom, sme na redakčných radách i v neformálnych rozhovoroch viedli debaty o časopise Bartolomej. Hovorili sme o tom, či nie je čas urobiť nejaké viditeľnejšie zmeny aj s našim farským časopisom. Ved' naposledy sa časopis zmenil v roku 2008, kedy sme priniesli úplne novú grafiku. Okrem iných vecí v priebehu rokov výrazne pokročila aj tlačiarenská technika. Plnofarebná tlač zlacnela. Mnohé časopisy prešli na väčší formát. Doslova niekoľko rokov sme uvažovali, či by bola zmena dobrým, alebo zlým krokom na cesti nášho diela. A bola to zaujímavá debata. Miestami som mal pocit, že dochádza k veľmi malej zhode. Rozmanitosť názorov v úzkom redakčnom kruhu bola veľká.

Napokon po neľahkých diskusiách sme dospeli k dohode a rozhodli sa ísť do toho. A keďže sme sa rozhodli zmeny zrealizovať prvýkrát vo veľkonočnom čísle, dnes držíte Bartolomej vo väčšom formáte, s plnofarebnou obálkou a za nezmenenú cenu. Takto ho teraz chceme vydávať každý mesiac.

Naším hlavným cieľom je, aby sa vám časopis lepšie čítal. Preto sme zväčšili jeho formát. Vďaka farebnej obálke a fotografiám zas chceme prinášať atraktívnejšie

spravodajstvo zo života farnosti. Dúfame, že oba hlavné zámery sa nám podarí zrealizovať a pozitívne ich prijmete aj vy, naši čitatelia.

Hovorí sa, že šaty robia človeka. I dobre oblečený človek však môže byť aj arogantný hlupák, aj príjemný spoločník, ktorého každý rád stretne. Nový šat dáva nášmu časopisu iba trochu iný rozmer. Časopis je síce väčší aj farebnejší, no na nás, redaktoroch a spolupracovníkoch časopisu, stále ostáva neľahká úloha: tvoriť hlavne kvalitný obsah časopisu. Pretože obal a grafika sú len pozlátkom, do ktorého balíme hodiny nášho každomesačného úsilia.

Všetkých čitateľov, najmä tých, ktorí sú z našej domácej Farnosti sv. Bartolomeja Prievidza - mesto, preto prosíme o modlitby za náš spoločný farský časopis. Aby bol hlavne taký, aký ho chce mať náš Nebeský Otec. Lebo bez neho by sme nemohli nič urobiť.

Alojz Vlčko,
šéfredaktor farského časopisu Bartolomej

Foto: Silvia Kobelová

Vysluhovanie sviatosti pomazania chorých sa stáva tradíciou

Aj tento rok, tradične 11. februára, keď sa v Cirkvi a vo svete slávi Svetový deň chorých, sa v našom farskom kostole pri večernej omši vysluhovala sviatosť pomazania chorých.

Dátum tejto slávnosti nie je vybraný náhodne. Deň 11. február bol v roku 1854 dňom prvého zjavenia sa Panny Márie v Lurdoch, a keďže na toto miesto prúdilo odvtedy množstvo chorých a mnohí z nich boli zázračne uzdravení, pápež Ján Pavol II. vyhlásil spomienku Lurdskej Panny Márie za deň všetkých chorých. V roku 2016, čiže vo Svätom roku milosrdenstva, pripadol tento deň už do Pôstneho obdobia, liturgia však dovoľovala sláviť omšu Za chorých.

V príhovore počas svätej omše sa celebrant dekan Vladimír Slovák venoval nielen tomu krížu, ktorý nás v liturgii slova vyzval každodenne niest' Ježiš, ale aj krížom, ktoré so sebou prináša pribúdajúci vek a staroba. V pol druhej hodinovej slávnosti prijali sviatosť pomazania

takmer tri stovky chorých a starých. Sviatosť pomazania chorých sa v našej farnosti vysluhuje každý rok hromadne 11. februára, na požiadanie ju však ktorýkoľvek kňaz vyslúži aj v inom čase. Môžu o ňu žiadať zoslabnutím chorobou i starobou, ale aj mladší, ktorých napríklad čaká operácia či prežívajú stav chronickej choroby.

(du)

Druhá púť v Roku milosrdenstva

V sobotu 27. februára sa uskutočnila už druhá púť nášho dekanátu v rámci aktív mimoriadneho Svätého roku milosrdenstva. Tentoraz sme privítali farníkov z Lehoty pod Vtáčnikom.

Púť sa začala spievanou modlitbou Korunky Božieho milosrdenstva. Farár danej farnosti Jozef Caban sa všetkým prítomným počas kajúcej pobožnosti prihovoral na tému „smádných napájať“. Nasledovala adorácia pred Eucharistiou s rozjímaním o trpiacom Ježišovi.

Záver púte patril svätej omši o dvanásťtej hodine, ktorej liturgicky predsedal domáci pán dekan Vladimír Slovák. V homílii, ktorá bola reflexiou nad evanjeliom o márnotratom synovi, nás pozval „pochopiť Otca a rozmýšľať ako On“.

Text: Marián Husár
Foto: Ivan Maringa

Národný týždeň manželstva

Manželstvo ako dar

Napriek štrajku učiteľov, do ktorého sme sa zapojili 11. februára 2016, uskutočnila sa v tento deň v priestoroch našej školy pri príležitosti Národného týždňa manželstva avizovaná prednáška pre manželov (spolu s diskusiou) s názvom Manželstvo ako dar. Pozvanie na ňu prijali manželia Pavol a Eva Izraelovci z Ružomberka.

Spoločné svedectvo manželov Izraelovcov vychádzajúce z učenia sv. Jána Pavla II. o ľudskej láske podľa Božieho plánu (Teológia tela) bolo strhujúce a presvedčivé. Na prítomných manželov hlboko zapôsobili slová pani Evky o tom, že „manželia, ktorí kráčajú ruka v ruke naším mestom zjednotení vzájomnou láskou, sú chodiacou slávou Boha a nemajú sa za svoju jednotu, lásku a vernosť hanbiť, ale majú byť na ňu hrdí, majú o nej kričať zo striech“.

Bolo nám však veľmi ľúto, že ponuku účasti na prednáške využilo len päť manželských párov (dva rodičovské, dva učiteľské a jeden mimo našej školy) a jeden samostatný rodič. Vzhľadom na krízu manželstva v našej spoločnosti (v regióne Prievidza zvlášť) je nízka účasť zrejme jej odrazom v praxi, v zmysle nezájmu prehlbit' v nás vedomie vzácnej hodnoty manželstva ako daru, ktorý nám bol daný Bohom.

Veríme však, že sa aj v našom regióne po-

stupne vytvorí v srdciach manželov záujem o to, aby si počas tohto jedinečného týždňa vytvorili čas na budovanie hodnoty, bez ktorej nemôže a nebude dobre fungovať žiadna rodina. Lebo vzájomná jednota a láska manželov, ako aj neustála vdácnosť za dar manželstva, sú trvalým predpokladom šťastnej rodiny.

Text: Elena Blašková

Foto: www.zastolom.sk (rodina Inzraelovcov)

Valentínska svätá omša

V nedeľu 14. februára sa v piaristickom Kostole Najsvätejšej Trojice v Prievidzi už po piatykrát konala „valentínska sv. omša“. Zúčastnení manželia si počas nej mohli obnoviť manželské sľuby.

V príjemnej atmosfére, ktorú podfarbilo svetlo slnečných lúčov, spev detí (Rosnička) a mladých ľudí (Heartbeat), prežili manželia počas svätej omše celebrovanej pátrom Jánom Hríbom SchP výnimočnú hodinu.

Manželia priniesli Bohu svoje bolesti, radosť, túžby - asi každý to svoje z manželského života - vo viere, že Boh je nad tým všetkým. Mali možnosť opätovne poprosiť: „Tak nám Pán Boh pomáhaj!“ A zároveň obnoviť, čo si pred rokmi sľúbili.

„Dnešná spoločnosť dehonestuje manželský

zväzok a vernosť sa nenoší. Je dôležité, že súčasťou tohto výnimočného obradu boli aj deti. Ony budú odkazom hierarchie našich hodnôt pre túto spoločnosť,“ povedala jedna z účastníčok liturgie.

Je úžasné, že v tejto komerčnej dobe sa nájdu ľudia, ktorí obetujú svoj voľný čas, aby poukázali na pravý zmysel sviatku svätého Valentína aj prípravou obradu obnovy manželských sľubov. Za to všetko im patrí veľké nezištné ďakujem!

Text: Jana Boháčová

Ved' ani my nemáme dost'!

Strach, utečenci, Slovensko

V pondelok 8. februára sa v Art point centre v Prievidzi uskutočnila beseda s psychiatrom Jozefom Haštom a dokumentárnym fotografom Andrejom Bánom. Týkala sa aktuálnej spoločenskej témy - utečencov. Na základe bohatej účasti sa dá povedať, že Prievidžania sa zaujímajú o to, čo sa deje okolo nich. Diskusia zas potvrdila, že vedia vyjadriť svoje názory.

Večer moderátorsky viedol Ivan Sýkora, organizátor festivalu Jeden svet a mnohých iných aktivít, venujúcich sa hlavne témam ľudských práv. Hudobne program sprevádzal a svojimi skladbami diskutérovať trefne dopĺňal spevák a gitarista Miloš Janoušek.

Hneď od začiatku bolo jasné, že téma utečencov je medzi Prievidžanmi živá. Mikrofón šiel v publiku z ruky do ruky. Silné chvíle zavládli pri rozoberaní aspektu strachu, ktorý Jozef Hašto odborne a trpezlivo vysvetľoval.

Na adresu utečencov sa ozvalo hlasné: „Ved' ani my nemáme dost'! A na nich majú ísť naše peniaze?“ Strach sa naplno prejavil aj u diskutujúcich v publiku, keď používali slová prebrané od politikov a odborné argumenty neboli nimi prijímané. Bola to jasná ukážka toho, ako funguje pestovaný pseudostrach zneužitý na účel moci a ovládania iných.

Bánove fotografie z utečeneckých táborov so živým výkladom a osobným svedectvom ostro kontrastovali s našou realitou. Andrej nám sprostredkoval autentický strach

utečencov zo smrti. Zo skutočnosti, kedy človek nemal na výber. Malé rozdiely boli len v tom, koľko času mali jednotlivci na prípravu na útek. Zaujímavé boli aj názory malej skupinky staršej generácie, ktorá mala dobrý prehľad a svoj záujem smerovala na otázku foriem pomoci.

V závere podujatia Bán odporúčal získavať informácie hlavne zo zdrojov, ktoré neprofitujú z tejto ťažkej situácie. „Lebo,“ - podľa jeho slov - „...ak budeme živiť to, čo živia predstavitelia našej vlády, tak dosiahneme to, čo džihád chce - obrovský strach. A rozložíme sa sami...“ Výzvou pre nás všetkých sú i slová Jozefa Haštu: „Keď chceme mať s niekým vzťah, potrebujeme spolu komunikovať a spoznávať sa.“

Do nášho okolia, malého Slovenska, pribudli utečenci - kresťania, ktorí prišli o všetko - blízkych, domov, prácu a všetky ostatné istoty. Nájdu tu nejaké? Sme zrelí prijať ich ponuku darov, ktoré majú, spoznávať ich a mať s nimi vzťah? Trpkosť týchto otázok po diskusii ostala visieť vo vzduchu.

Text a foto: Mária Melicherčíková

Redakcia Bartolomeja navštívila pivovar

V pondelok 8. februára sa členovia redakcie Bartolomej spolu s príslušníkmi svojich rodín vybrali na exkurziu do pivovaru. Priestormi banskobystrického pivovaru Urpiner ich sprevádzal technický riaditeľ Róbert Obertík.

Redaktori si prezreli priestory, kde sa pivo varí, kvasí i kde sa stáča. Ochutnali kvasnice i vedľajšie produkty varenia a samozrejme, nechýbala ani ochutnávka samotného piva.

Akcia sa všetkým zúčastneným veľmi páčila. „Zblížili sme sa a zažili spolu i niečo iné ako len prácu,“ vyhlásili zhodne.

Text a foto: -ph-

Pod'akovanie

Za všetky mamičky v zariadení núdzového bývania i za rodiny v ohrození vyslovujeme srdečné Pán Boh zaplat'. Ďakujeme za všetky práčky a chladničky, ktoré ste darovali, a takto pomohli rodinám, aby mohli deti ostať doma a nebola ohrozená starostlivosť o ne. Nech Vás náš Nebeský Otec požehnáva a za Vaše milosrdenstvo požehnáva svojím Milosrdenstvom.

Mária Melicherčíková

Modlitby Spoločenstva Piar

Ako to niekedy býva, to, čo vopred neplánujeme, prinesie veľa radosti a úžitku. Tak to bolo aj s dvadsaťštyrihodinovými modlitbami Spoločenstva Piar v priestoroch PiarHome (bývalá Trnka) na Námestí slobody v Prievidzi, ktoré začínali bez propagácie a spontánne - s nádejou, že potrvajú aspoň jeden celý deň. Z jedného dňa sa nakoniec stalo osem a pol dňa (od 6. do 14. februára), kedy Pán Boh odmeňoval vytrvalosť a otvorené srdcia v modlitbe svojím dotykom a povzbudením pre spoločenstvo do ďalších dní. Aj týmto spôsobom spoločenstvo vstúpilo do pôstneho obdobia.

Miroslava Rosáková

Foto: fcb Spoločenstvo Piar

Deň otvorených dverí v piaristickej škole

Mnohí poznajú naše motto: „Naša škola - náš dom.“ Dvere tohto domu sa v piatok 26. februára 2016 otvorili dokorán, aby privítali všetkých zvedavých návštevníkov. Záujemcovia si mohli pozrieť všetky priestory a nazrieť do učební, kde sa odohrával pestrý a interaktívny program.

Niektoré triedy sa klasicky učili, ale viaceré pripomínali skôr malú vedeckú konferenciu. Gymnazisti si pripravili chemické pokusy a hádanky vo svojom laboratóriu, hravú matematiku či magickú fyziku; kostlivec pozýval na hodinu biológie, kde však študenti predvádzali vyučovanie pomocou najmodernejších aplikácií v tabletoch.

Kto mal záujem o cudzie jazyky, mohol si vypočuť recitácie a dramatizácie diel nielen v anglickom a nemeckom jazyku, ale aj vo francúzskom, talianskom a ruskom. Záujemcom o SOŠ sa tiež ochotne venovali študenti grafiky digitálnych médií - učili ich upravovať fotografie a spravili im portrét. Aj deti na základnej škole ponúkli návštevníkom pestrý program: prváci sa učili písmeno Č pomocou hry o Červenej čiapočke, druháci mali rozprávkový maratón - dramatisovali rozprávku o kozliatkach a riešili pri tom rôzne úlohy v knižnici, tretiaci si skúšali metódu párového vyučovania a štvrtáci angličtinu pomocou metódy CLIL.

Zahanbiť sa však nedala ani materská škola. Deti si skúšali divadielko, pohybové aktivity, výrobu bábok či prácu s inte-

raktívnou tabuľou. Ochotní sprievodcovia návštevníkov zaviedli aj do modernej telocvične či krypty piaristického kostola. Tí si napokon mohli dopriať malé občerstvenie na stretnutí so študentskou radou, kde sa oficiálny program zavŕšil losovaním tomboly.

Veríme, že všetci, ktorí prekročili prah našej školy, sa mohli presvedčiť o tom, že je vzácna kombináciou moderného a kvalitného vyučovania, rodinnej a „pohodovej“ atmosféry a autentických kresťanských hodnôt.

Text a foto: Zuzana Škrinárová

Pozvánka

Pozývame rodičov a priateľov na sobotňajšie popoludnie s témou Formovanie mysle dieťaťa a Dávanie hraníc deťom. Podujatie sa uskutoční v sobotu 12. marca 2016 o 14:00 v Daddy's café (budova Šafrán) na 1. poschodí. Prednášať bude Karol Verčimák, ktorý sa štúdiu tejto tematiky venoval v USA.

Program:

14:00 - 15:00 - Formovanie mysle dieťaťa
15:15 - 15:30 - prestávka
15:30 - 16:30 - Dávanie hraníc deťom
16:30 - 16:45 - prestávka
16:45 - diskusia, spoločné rozhovory

Na toto popoludnie nie je zabezpečená detská služba, nakoľko café priestory pre deti budú využité pre potreby seminára.

Cena seminára: 5,- €/osoba
Registrácia osobne v Daddy's café, alebo na email: daddys.cofe@gmail.com

Duchovná obnova v Chrenovci

Pri zvitani sa s priateľmi a so spoločnosťou, ktoré chodí na duchovné obnovy k pátrom saletínom do Chrenovca, mám vždy pocit, že sme sa videli vari pred týždňom. Stretávame sa medzitým počas roka vonku, v kostole, niektorí i v súkromí... Tieto obnovy sú však výnimočnou príležitosťou, ktorú si nenecháme len tak ujsť.

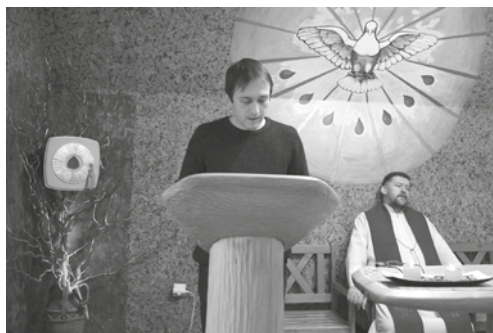
Prichádzajú občas medzi nás i noví účastníci a máme z nich veľkú radosť. Ak náhodou niekto zo starého osadenstva nemôže prísť, je tam s nami v našich srdciach a modlitbách počas celej obnovy.

Tento rok nás bolo na obnove sedemnást lektorov, katechéto, mimoriadnych rozdávatelov svätého prijímania, priateľov a rodinných príslušníkov. Príhovory viedol p. Czeslaw Oko, SM. Boli to slová blízkeho, múdreho brata, ktorý nám znovu pootváral ďalšie dverka k poznávaniu Boha, jeho nesmiernej lásky k nám a milosrdenstva, ktoré nemá hraníc.

Táto obnova, ktorá sa konala 4. - 6. marca, bola trošku iná ako tie predošlé. Nie však preto, že by sme počas tých minulých ne-

boli zažili volby aj so všetkým tým napätím, čo s nimi súvisí. Iná bola pre krásu a vznešenosť takej blízkej adorácie, že snád' to už viac ani nejde. Povedať Pánovi nahlas, v čom a kedy bol voči nám milostivý a milosrdný, bolo úžasne oslobodzujúce. Uvedomila som si oveľa hlbšie, čo je to hlad po Bohu a aký veľký môže byť. Za tieto krásne chvíle ďakujeme Pánu Bohu, že nám ich v zdraví doprial prežiť, pátrovi Czeslawovi a všetkým, ktorí prišli a obohatili sa navzájom svojou prítomnosťou, priateľstvom a láskou.

Text a foto: Mária Melicherčíková

Srdcia plné lásky

Začiatkom tohto roka nastala v Charite sv. Vincenta personálna výmena zrejme jej najdôležitejšieho zamestnanca. Pani Čertíkovú po 10 rokoch práce kuchárky v tomto zariadení vystriedal niekto nový, a čo je zaujímavé, oveľa mladší. Ba dokonca ani nie kuchárka, ale kuchár. Je ním 31-ročný Vladimír Pavlove, ktorého už mladšia generácia v našej farnosti pozná z Kurzov prípravy na manželstvo. Opýtali sme sa oboch, ako vnímajú svoju prácu i ľudí, s ktorými sa v nej stretávajú.

▪ **Ako ste sa dostali k práci v Charite sv. Vincenta? Je to práca, ktorú ste túžili robiť, alebo to bola skôr „náhoda“?**

P. Čertíková: Ja som v Charite sv. Vincenta bola robiť aktivačné práce a po mesiaci mi vtedajšia pani riaditeľka navrhla prácu nastálo, tak som ju prijala.

P. Pavlove: Pri stretnutí priateľov v obchode sme debatovali o práci, lebo vedeli, že som prišiel o prácu v podniku z dôvodu zrušenia prevádzky. Hovorili mi, prečo nejdem skúsiť robiť kuchára do charity. Vedia, že mojím koníček je varenie. Tak som zavolať pánu riaditeľovi a prišiel som sa pozrieť, o čo presne ide. Je to práca, ktorá ma baví, a áno, túžil som niečo takéto robiť. Teraz je moja práca zároveň i koníčkom, a ako bonus pomáham ľuďom, ktorí to potrebujú.

▪ **Čo si myslíte o hladných a smädných v našom meste a ako vnímate ich život?**

P. Čertíková: Je medzi nimi veľký rozdiel. Mnohí z nich sa na ulicu dostali nie vlastnou vinou a majú snahu sa zaradiť do normálneho života, nájsť si prácu, bývanie. Ale sú aj takí, a nie je ich málo, čo nemajú snahu zmeniť svoj život. Niektorí sú tu odvtedy, čo som začala pracovať.

P. Pavlove: Ja to môžem len ťažko posúdiť, keďže som tu len veľmi krátko. Poviem len tolko, že ja nie som ten, kto by ich mal súdiť, prečo sú tam, kde sú. Môžem im len podať pomocnú ruku tým, čo robím.

▪ **Čo je pre vás na vašej práci najt'ažšie a čo, naopak, najkrajšie?**

P. Čertíková: Najt'ažšie je, že táto práca je nielen fyzicky, ale aj psychicky veľmi vyčerpávajúca. Najkrajšie je, keď sa mi po čase niekto príde ukázať, že sme mu pomohli a on zmenil svoj život, našiel si prácu, bývanie, založil si rodinu a je v pohode.

P. Pavlove: Za najt'ažšie považujem to, že človek je tam na všetko úplne sám. Je to skutočne drina. Ale keď sa robí s láskou, verím, že prinesie veľa dobrého ovocia. Najkrajšie je určite to, že niekomu môžeme pomôcť zmeniť život k lepšiemu.

▪ **Kde čerpáte silu zvládať t'ažké situácie v živote (resp. vo vašej práci)?**

P. Čertíková: Nikdy som nemala ľahkú prácu. Rodina je pre mňa prvoradá a aj v nej čerpám silu v ťažkých chvíľach.

P. Pavlove: Podporu čerpám v prvom rade u Pána Boha. On mi vo všetkom veľmi pomáha.

▪ **Mohli by ste nám opísať váš najkrajší zážitok v živote, chvíľu, keď ste vnímali veľkú Božiu blízkosť, pomoc alebo niečo podobné?**

P. Čertíková: Po ťažkej operácii, resp. po viacerých operáciách, ktoré som prekonala. Vždy ale myslím pozitívne, za každých okolností.

P. Pavlove: Božiu blízkosť a pomoc vnímam každý deň, ale asi najviac to bolo, keď sa mi narodil syn.

▪ **Čo by ste poradili ľuďom, ktorí by vám chceli nejakú pomocť v práci pre charitu?**

P. Čertíková: Aby kontaktovali či už cez web stránku charity alebo prostredníctvom telefónu pána riaditeľa, alebo kohokoľvek z nás.

P. Pavlove: Aby sa nebáli pomôcť akýmkoľvek spôsobom, či už prinesením šatstva, obuvi alebo aj jedla, respektíve trvanlivých potravín, vecí osobnej hygieny, drogérie atď. Stačí sa na nás nakontaktovať, či už na mňa, alebo na kohokoľvek z nás.

▪ **Kto je pre vás najväčším vzorom vo vašom živote?**

P. Čertíková: Moja mama.

P. Pavlove: Moji rodičia, ale tým, že som chlap, asi najviac môj otec.

▪ **Keby ste mali potrebné prostriedky, čo by ste urobili pre hladných a smädných v našom meste, aby to bolo lepšie a efektívnejšie?**

P. Čertíková: Asi by som im predplatila obedy dopredu, nie im dala peniaze do ruky, aby ich nemohli minúť na alkohol. A keby im niekto ponúkol prácu, možnosť

ubytovania a prísny režim, určite by sa niektorí uchytili.

P. Pavlove: Zrejme by som ich zapojil do nejakej práce, za ktorú by dostali primeranú plácu, aby mohli zmeniť svoj život. A ponúkol by som im na začiatok bývanie.

▪ **O čom v živote snívate?**

P. Čertíková: Len o svojom živote.

P. Pavlove: Všetko, o čom som v živote sníval, už mám - rodinu, výbornú manželku, úžasného syna a prácu, ktorá ma baví. Takže viac-menej prežívam svoj sen.

▪ **Čo by ste ešte chceli na záver odkázať naším farníkom?**

P. Čertíková: Nech sa neboja pomôcť a nemajú predsudky. Tiež aby nedávali peniaze do rúk žobrajúcim, ale radšej ich doniesli ku nám do charity a predplatili obed niekomu. Tým si budú istí, že ich dotýčny nebude môcť prepíť a podobne.

P. Pavlove: Nech majú srdcia otvorené a plné lásky k pomoci druhým.

Za rozhovor ďakujem a želám veľa Božieho požehnania, pracovných i osobných úspechov!

Text: Elena Blašková

Foto: archív V. Pavlove, M. Melicherčíková

Bol som hladný a dali ste mi jesť

Ježiš vedel, čo znamená hlad. Štyridsať dní bol na púšti a v tých dňoch nič nejedol. Dobrovoľne chcel spolu s ľuďmi a za ľudí trpieť hladom. Jeho zriekanie sa však nebolo iba prejavom solidarity s tými, čo nemajú čo jesť.

Keď Ježiš hovorí o hlade, nemá na mysli len škvŕkanie v žalúdku. Hlad je pre neho vždy obrazom hlbšej skutočnosti. Hovorí o hlade v súvislosti so spravodlivosťou - teda so svätosťou človeka: „Blahoslavení lační a smädní po spravodlivosti, lebo oni budú nasýtení.“ (Mt 5,6) Aj diabli, ktorý ho chce zviest' k tomu, aby premenil kamene na chleby, odpovedá: „Nielen z chleba žije človek, ale z každého slova, ktoré vychádza z Božích úst.“ (Mt 4,4) Čo teda skutočne nasýti človeka? Čo utíši jeho túžbu? Kto mu dá to, čo potrebuje?

Je potrebné deliť sa

Učeníci sa tiež museli postupne naučiť, čo Ježiš od nich žiada. Zástupy, ktoré nasledovali Pána a počúvali ho celé hodiny, chceli učeníci poslať preč, aby sa postarali sami o seba: „Rozpusť ich, nech sa rozídu do okolitých osád a dedín kúpiť si niečo na jedenie.“ On im odpovedal: „Vy im dajte jesť!“ Zázrak rozmnoženia chlebov sa udial vďaka poslušnosti Ježišovi, a preto, lebo sa našli ľudia ochotní podeliť sa.

Je potrebné deliť sa s druhými o to, čo sme dostali: duchovné i materiálne veci, náš čas, sily, lásku... Ale problém hladu sa nevyrieši len tým, že sa začneme deliť. V prvom rade musíme ľuďom priniesť Ježiša. Pravdu o Bohu a o živote. A aby ju ľudia prijali, musíme svedčiť skutkami lásky, modlitbou - a ak treba aj pôstom - za ich obrátenie. Až potom im bude daná skutočná pomoc. Odvrátenie sa od hriechu a obrátenie k Bohu je prvým skutkom milosrdenstva pred všetkými ostatnými.

Hlad ako duchovný problém

Istý anglický novinár raz podnikol takýto test: Kúpil veľký peceň chleba a po-

stavil sa s ním na rušné ulice v rôznych mestách, pričom okoloídúcich vyzýval, aby za tento chlieb hodinu pracovali. Výsledky jeho testu boli nasledovné: V Hamburgu ho vysmiali. V New Yorku ho zatkla polícia. V africkej Nigérii boli niekoľké osoby ochotné pracovať za tento chlieb tri hodiny. V indickom New Delhi sa okamžite zbehlo niekoľko stovák ľudí

a všetci chceli pracovať za tento chlieb hoci aj celý deň.

Nemecká organizácia Pomoc proti hladu vo svete (Welthungerhilfe) zverejnila v roku 2014 údaje, podľa ktorých viac ako 800 miliónov ľudí naďalej trpí hladom. Predovšetkým v Južnej a Východnej Ázii, Latinskej Amerike a najviac v Afrike. Od hladu alebo na následky podvýživy zomrie ročne 3,1 miliónov detí, čo je 8500 detí denne alebo jedno dieťa každých desať sekúnd.

Hlad nie je problémom preľudnenia. Je problémom neochoty podeliť sa, a teda

oveľa hlbším, duchovným problémom. Nespravodlivosť medzi národmi však nedokáže prelomiť nikto, jedine Boh. Preto je potrebné ľudí viesť k obráteniu, k sviatostiam. Potom sa Boh o nich postará tak, ako to v evanjeliu prisľúbil.

Hlad vo svete je zapríčinený hriechom, a preto žiadna sociálna pomoc bez pozvania k obráteniu, k viere, nemá trvalú hodnotu a nikdy nedosiahne trvalý cieľ. Existuje totiž kŕmenie hladných, ktorým sa chce dokázať, že sa dá urobiť aj ako dobrý skutok aj bez Boha. Na svete je veľa sociálneho spolucitenia, ale len málo skutočnej lásky k Bohu!

Dávajme si pozor, aby sme neskĺzli do akéhosi náboženstva človeka, kde dobrý skutok nahrádza bohoslužbu a záväzok milovať na prvom mieste Boha a potom bližneho. Lepšie povedané, Boha v blížnom. Skutky milosrdenstva nie sú iba alternatívnou aktivitou, ktorú môžeme, ale nemusíme podniknúť. Sú vyjadrením a skúškou našej viery a lásky.

Nezabúdajme však ani na to, že aj samotný Ježiš je hladný a smädný. Jeho „žiznim“ na kríži je vyjadrením hladu a smädu po nás. „Ach, ako ma bolí, že duše sa vo svätom prijímaní tak málo spájajú so mnou. Čakám na duše, a ony sú voči mne ľahostajné. Milujem ich tak nežne a úprimne, a ony mi nedôverujú. Chcem ich zahrnúť milosťami - oni ich nechcú prijať. Zaobchádzajú so mnou ako s niečím mŕtvym, a predsa ja mám srdce plné lásky a milosrdenstva.“ (Denníček sestry Faustíny, 1447)

Nezabúdajme teda sýtiť aj Ježišov hlad a smäd po nás tým, že budeme so živou vierou a láskou jesť Chlieb večného života. Lebo len ten, kto zostáva v ňom, prináša veľa ovocia.

Ivan Iskra, farár v Novákoch
(Redakčne upravené, krátené.)

Foto: Mária Melicherčíková

Smäd po Božej láske

Smäd po Božej láske bude vždy v ľudskom srdci. Sestra Faustína pripomenula svetu túto zabudnutú pravdu. Každý človek túži milovať a byť milovaný. Iba láska robí človeka lepším.

Nasledovateľom milosrdenstva je ten, kto uveril Pánovi, kto beží cestami zmierenia, kto námahu spojenú s obrátením mení na lásku. Má súcitné srdce a múdre oči schopné všimnúť si blízkych v ich sklamaníach i poblúdení a pochopiť ich. Pri vyprosovaní Božieho milosrdenstva pre nás a celý svet sám sa stáva dobrým zvestovateľom. V jeho živote sa napĺňa pravda evanjelia, lebo slová v ňom prinášajú ovocie prostredníctvom skutkov milosrdenstva.

Nasledovateľ milosrdenstva sa snaží presvedčiť ubolené ľudstvo, že iba milosrdný Ježiš ho môže uzdraviť. Snaží sa presvedčiť dnešných ľudí, ktorých trápi hriech a nespravodlivosť, aby neskladali svoju nádej do ľudských prostriedkov, ale dôverovali milosrdnému Spasiteľovi.

„Ježišu, dôverujem ti.“ To sú slová otvárajúce priestor pre radostné kresťanstvo, ktoré nemožno ohraničiť slovami, hoc i tými najkrajšími, najdojemnejšími.

Milosrdenstvo skutkom

Sestra Faustína rozlišuje tri stupne milosrdenstva - milosrdné slovo, ak sa nedá preukázať milosrdenstvo skutkom; modlitbu, ak nemožno preukázať milosrdenstvo ani skutkom, ani slovom. Vrucne sa modlí: „Pomôž mi, Pane, aby moje ruky boli milosrdné a plné dobrých skutkov, aby som vedela robiť iba dobre blížnemu“.

Milosrdenstvo k blížnym si vyžaduje, aby sa našimi slovami stali skutky, vtedy budú oveľa silnejšie. Môže sa dokonca ukázať, že slová vôbec nebudú potrebné, lebo ich nahradí skutok.

Pozrime sa teda dnes na naše ruky. Možno túžba, ktorú vyslovil kňaz Václav Buryla vo svojej básni, bude aj našou výzvou -

smädných (po láske) napájať.

„Moje ruky sú prázdne, je v nich toľko nevyužitých možností. Zatvorili sa a pulzujú červeňou v krvi. Otvor zabudnutej dvere, ako si otvoril hrob, ktorý som zapečatil, ktorý som strážil. Prebud' k životu a vystri ich k druhému človeku. Nech sa ztvárajú v jeho dlaniach. Podávajú kvety a lásku, chlieb trpezlivosti a úsmev. Ježišu, učíš moje dlane ľudskými.“

Tí, ktorí hovoria, že Cirkev 21. storočia nebude potrebovať až tak hovorcov a obrancov, ale skôr svedkov lásky a milosrdenstva, majú pravdu. Prostredníctvom sestry Faustíny sú aj nám dnes adresované slová: „Zapáčilo sa mi uskutočniť dielo milosrdenstva práve cez teba, hoci si taká úbohá. Neboj sa, nenechám ťa samú. Rob v tejto veci, čo môžeš, ja dokonám všetko, čo ty nebudeš schopná urobiť“.

Jozef Caban, farár v Lehote pod Vtáčnikom (Redakčne upravené, krátené.)

Foto: Mária Melicherčíková

Dotýkat' sa, či odmietat'?

Keď som si prečítala prvé slová Exupéryho Citadely, vydanej nedávno v Spolku svätého Vojtecha, ocitla som sa mierne v rozpakoch. „Lebo som často videl, ako sa súcití mylí.“ Presne takto začínala prvá strana, prvá kapitola, prvý odsek, prvá veta. „Ale my, ktorí vládžeme ľuďom, naučili sme sa preto skúmať ich srdcia, aby sme boli starostliví iba k veciam hodným povšimnutia.“

Vídavame ich denne pred bránami kostolov. Stojacich, sediacich, klačiacich, tichých a nepovšimnutých, ale i hlučných a kričiacich. No vždy žobrajúcich a prosiacich. A kladieme si otázku: Čo robiť? Ako im účinne pomôcť? Možno pociťujeme odpor a možno je nám ich skôr ľúto. Možno prispievame na charitu a možno i im samým niekedy hodíme pár mincí. Ale skutočne iba to je pre nich potrebné?

Dotýkat' sa rán

Keď sa český kňaz Tomáš Halík počas jednej zo svojich početných ciest ocitol v Indii, dostal sa aj na miesto, kde bol postavený katolícky sirotinec. „Pozeral som sa predtým i potom pri cestovaní Indiou dost' zblízka do bolestnej tváre biedy, ale toto hrozné miesto zatienilo všetko. V postieľkach, ktoré sa podobali skôr na klietky pre hydinu, ležali malé, opustené deti, s bruškami nafúknutými hladom, kostričkami potiahnutými čiernou, často zapálenou kožou; v chodbách, ktoré sa zdali byť nekonečné, na mňa odšadiaľ pozerali ich horúčkovité oči a nat'ahovali sa ružové dlane. V nedýchatelnom vzduchu a ustavičnom kriku a plači tohto pekla biedy sa nehučne pohybovali reholníčky ako štíhli čierni anjeli, príliš slabé iskričky pomoci v tejto beznádejou zívajúcej priepasti chorôb a bezmocnosti, kedy sa človek dusí hanbou len kvôli tomu, že má zdravú kožu, plné brucho a strechu nad hlavou.“

Otrasený touto hrôzou vychádza Halík von a pred očami sa mu objavuje príbeh apoštola Tomáša, ktorý pochybuje a žiada Krista, aby mohol vložiť prsty do jeho rán. „A náhle ten dôverne známy text do-

stal pre mňa úplne nový zmysel,“ hovorí. „Nemôžem veriť, kým sa nebudem dotýkať rán, utrpenia sveta - lebo všetky bolestné rany, všetky biedy sveta a ľudstva sú ‚rany Krista‘. Nemám právo vyznávať Boha, kým nevezmem vážne bolesť svojich bližných. Viera, ktorá by chcela zatvárať oči pred utrpením ľudí, je iba ilúziou.“ (Co je bez chvění, není pevné; 2002)

Túto myšlienku dotýkania sa utrpenia ľudí ako dotýkania sa rán Boha rozvinul Halík ešte viac v knihe Dotkni se ran (2008), ktorej dal podtitul Spiritualita nelhostejnosti. V štrnástich esejach uvažuje o ranách nášho sveta vo svetle viery, ktorá sama je nimi zasiahnutá a zranená (ako sa píše i na prebale knihy).

Súcit, ktorý sa mylí

Čo však s tým všetkým má spoločné Exupéry? Spočiatku to vyzerá, že nič, pretože na základe prvého zdanía je jeho pohľad úplne opačný. „V mojej mladosti bol taký čas, keď som mal súcití so žobrákmi a ich vredmi. Najímal som pre nich

ránhojičov a nakupoval balzamy. Z istého ostrova mi karavány prinášali zlatisté hojivé masti, po ktorých sa zacelia rany. Tak som to robil až do chvíle, keď som pochopil, že žobráci lipnú na svojom zápachu ako na zriedkavom prepychu, a keď som ich pristihol, ako sa škrabú a natierajú trusom ako človek, čo hnojí zem, aby mu zarodila červený kvet. S pýchou si navzájom ukazovali hnisavé rany, chvastajú sa získanou almužnou, lebo ten, kto vyžobral najviac, si namýšľal, že sa vyrovná veľkňazovi, ktorý vystavuje najkrajšiu modlu. Ak boli ochotní poradiť sa s mojím lekárom, tak len preto, lebo dúfali, že ho ohromí ich morovo zapáchajúci veľký vred. A hýbali kýptami, aby si udržali miesto na svete. Tak opateru prijímali ako poctu, vystavujúc svoje údy očiste, ktorá im lichotila, ale sotva sa ich útrapy pominuli, odhalili svoju bezvýznamnosť, keďže sami zbytoční už nič svojím telom neživil. Odvtedy sa starali vzkriesiť najskôr vred, ktorý z nich žil. A len čo boli opäť zahalení do svojho utrpenia, pyšne a márnomyseľne sa vydávali s drevenou miskou v ruke na cestu karaván a v mene svojho nečistého boha vydierali počestných.“

Áno, Exupéry zdanlivo hovorí o čomsi úplne inom. Ale iba zdanlivo... Pretože - položme si otázku - koľko z tých pred kostolom postávajúcich ľudí potrebuje práve tú formu pomoci, ktorú im ponúkame? „Skúška správnosti“ je jednoduchá. Nedajme im peniaze, ale jedlo - a sledujme, čo s ním urobia. Ponúknime im staršie oblečenie - a čakajme, či si ho vezmú. Zaplaťme im v charite obed - a zistíme si,

či ho prišli zjest'. Tí, ktorí takúto pomoc ozaj potrebujú, ju neodmietnu. Ale tí, ktorí svoju biedu využívajú iba ako prostriedok na získanie peňazí bez práce, sa s ňou isto neuspokoja. „Dajte mi aspoň 20 centov... Ja nechcem kradnúť!“ No koľko je takých prípadov, že sa im podarí pomôcť i účinnejšie, nájsť im aspoň akú-takú strechu nad hlavou - a nevydržia? Nedokážu sa prispôbiť a ešte vám aj prídu „vynadať“, že je to tam ako „v koncentráku“ a máte sa o nich lepšie postarať... Zaráža ma, keď ľudí bez domova, práce a peňazí vidím ťukať do mobilov či počúvam príhody o tom, ako sa na obed či nocľah do charity dali doviezť taxikom... (A to najmä každý mesiac okolo dvadsiateho, kedy sú im vyplácané dávky v hmotnej núdzi, čo je 60,61 €.) Ktorí z nich pomoc skutočne potrebujú - a ktorí len vystavujú na obdiv svoje „vredy“, aby bez námahy získali to, po čom túžia? Koľkým z nich vlastne tento štýl života vyhovuje?

Ako vo všetkom, i tu je potrebné učiť sa rozlišovať. Neexistuje univerzálny recept na všetkých a všetko. Sú rany, ktorých sa ozaj treba „halíkovsky“ dotýkať, ale sú i rany, ktoré treba „exupéryovsky“ odmietat'. Nepomôže im totiž žiaden súcit, ale iba zmena zmysľania, ku ktorej títo ľudia môžu dospieť práve uvedomením si toho, že svojím utrpením sa nemajú bezuzdne vystatovať, ale skôr sa chopiť každej šance, ktorá sa im ponúkne. Iná už totiž možno ani nebude.

Text: Petra Humajová
Foto: Mária Melicherčíková

*„Ale kvôli Bohu budem ho ošetrovať. Aj on je totiž Božím príbytkom. Ale nie tak, ako chce on, lebo to je želanie jeho vradu. Keď ho očistím, keď ho umyjem a poučím, i jeho želanie sa zmení a on sám sa zriekne toho, čím bol.“
(Citadela)*

Na okraj...

Tri otázky pre riaditeľa priedvidzskej Charity - domu sv. Vincenta Milana Petráša.

1

▪ Priedvidzská charita sa snaží čo najviac pomáhať ľuďom v núdzi aspoň pri naplnení tých najzákladnejších potrieb - či už výdajom jedla a šatstva za nízky poplatok, prípadne poskytnutím nocľahu zdarma. Ak sa človek v núdzi rozhodne svoj život zmeniť, má charita nejaké konkrétne možnosti, ako mu pomôcť a podporiť ho v tomto rozhodnutí?

Samozrejme, má. Dobrú spoluprácu máme rozvinutú napríklad s občianskym združením Dobrý pastier v Kláštore pod Znievom, ktoré poskytuje sociálne služby chudobným - tým, ktorí za svoj stav nemôžu, ale i tým, ktorí si nevážili, čo mali, a tak to stratili.

Dokážeme ľuďom pomôcť i pri hľadaní práce. Stalo sa mi už napríklad, že dvaja takíto ľudia prišli za mnou s inzerátom z novín, kde bola uverejnená pracovná ponuka do Trnavy. Pomohol som im všetko vytelefonovať, vybaviť, začali pracovať a uchytili sa.

S iniciatívou však musia prísť sami, nútiť ich nemá zmysel.

2

▪ Dá sa nejakým spôsobom odlišiť človek usilujúci sa o zmenu od ostatných? Aké znaky tomu nasvedčujú?

Rozlíšiť sa to dá pomerne ľahko. Takýto človek má väčšinou ústretové vystupovanie voči ostatným, je nekonfliktný, dbá o poriadok, osobnú hygienu, je ochotný pomôcť.

3

▪ Určite je dôležité sa pre zmenu rozhodnúť, ale ešte dôležitejšie je v rozhodnutí aj vytrvať. S čím majú ľudia v núdzi po vykonaní rozhodnutia k zmene života najväčšie problémy?

S disciplínou. S dodržiavaním určitých pravidiel, poriadku. Mnohí nevedia fungovať v nejakom stálom režime, len ťažko sa vzdávajú drog či alkoholu... Veľký vplyv má na nich aj partia, do ktorej sa dostanú. Ja im však stále hovorím, že naša charita je pre nich len štartovacia čiara, nie miesto, kde majú zostať. Kto si chce dať pomôcť, tomu sa pomôcť dá.

Text: Petra Humajová
Foto: Mária Melicherčíková

Zaucho

Je iba jedenásť hodín a som unavená, akoby bol večer. Doteraz to bolo náročné. Kráčame s Editkou od Soni, „umývame“ si ruky dezinfekčným gélom a zatiaľ nemáme chuť sa rozprávať. Mne sa nedarí vytlačiť spred očí hniec s rajčinovou omáčkou, ktorý stál na sporáku. Omáčky bolo len na dne, ale po obvode hrca kruhy rôznej farby od jedál. Na zemi v kuchyni umelé fľaše s vodou, niektoré nazelenalé.

Začína pracovať podmienený reflex a svrbieť ma zátylok. Pozriem na Edit a tá sa už za ušami škrabe. Výbuch smiechu... Už som robila ozaj kadečo, ale klientku som ešte pred nástupom do basy nestrihala. Bolí ma chrbát aj duša.

„Ako to môžu?“ pýtam sa jej. „Zavriet človeka, ktorý nevie narátať dve a dve, ktorý už mal byť čiastočne zbavený svojprávnosti a za kura si nechá napojiť suseda na elektriku?“

Editka ani neodpovedá, ale cítim, že jej hnev je taký istý ako môj. Miesto odpovede mi ešte naloží: „Počuj, vládzeš ešte? Mám tu jednu rodinku, ktorá je na tom tak isto, ale sú tam malé deti. Ideš so mnou? Aspoň skúsime zistiť, čo im najviac treba.“

„Edit, jasné, veď už to nemôže byť horšie ako u Soni. Pod'me,“ odpovedám jej.

Iba sa pousmiala.

V tmavej chodbe ležal nehybný, vlhký puch - taký hustý, že som sa ním priam brodila.

„Dá sa s mamou rozprávať?“ pýtam sa jej. Odpoveď ma dost zaskočila. „No, to záleží od mnohých vecí. Ale s tebou sa rozprávať bude, ty si úradníčka ako pre ňu. Mňa už veľmi neakceptujú. Niekedy je to moje rómstvo aj na prekážku.“

Už sa mi v hlave roja otázky, rady a riešenia. Možno bude moja pozícia na prospech a bude sa dať využiť. Zablíkala mi kontrolka - moja vlastná veta: „Keby dobré rady fungovali, nepotrebovali by sme ani jednu basu.“ Rýchlo som ju potlačila dozadu a pripravovala si slová pre mamu rodinky, ktoré zastavilo Editkino rázne klopanie. Dvere sa odchýlili, ale keď spoznala Editku, otvorila.

„Pod'te rýchlo dnu, nech teplo neujde,“ pozvala nás mama d'alej. Štyri deti sa schovávali

za mamou.

„Jana, toto je kolegyňa z Úsmevu, čo som ti spomínala, že spolu prideme,“ začala Editka. „Skús ju počúvať, možno nájdeme nejaké riešenie, ako ti pomôcť.“

Pri stene izby je na stolíku rozpálená jednoplatnička, skoro som do nej drgla.

„Och, ešte sa detom nič nestalo? A vám neodpojili elektriku?“ tieto „premúdre“ slová mi vyleteli z úst skôr, ako sa zapol rozum.

Jana sklopila oči k zemi a odpovedá: „Odpojili. A deti vedia, že nesmú ísť blízko.“

Až potom som si všimla dlhý kábel, ktorý išiel k oknu a von. Rozprávali sme s Editkou o dlhoch, o chlapovi, čo sa nestará a o kadejakých nápadoch, ako to riešiť. Deti mrmčali, Jana k nim odbiehala, medzitým prišlo dievča od susedov a mne sa míňali nápady.

Jana sa stále pozerala na deti, uši natočené k nám, ale neprítomné oči prezrádzali, že všetko letí mimo nej. Vrátila sa malá susedka, v rukách štyri krajce chleba s nepoznateľne natretým maslom. Deti si pobrali po jednom a zostalo ticho.

Jane klesli plecيا, otočila sa ku mne so slovami: „Čo ste sa to pýtali?“

Plesk! Také zaucho som už dávno od života nedostala. „Janka, zabudnite na to. Čo by ste nutne potrebovali?“

Janka: „No, jeden chleba a masť na dva dni stačí. Potom niečo proti tomu rozsudku spraviť.“

Mária Melicherčíková

Miera rizika chudoby na Slovensku

Jav chudoby sa dá v skupinovom rozmere len veľmi ťažko merať. Vedci už dávno zistili, že ju dostatočne nevystihujú ani *subjektívne ukazovatele* (vlastný názor na to, či som chudobný), ani *objektívne* (všeobecne platné, výstižné a porovnateľné kritériá). V záujme čo najlepšieho nastavenia sociálnych systémov krajín sa spravidla používa komplex viacerých ekonomických ukazovateľov. Jedným z nich je *miera rizika chudoby*, ktorá patrí medzi ukazovatele, ktoré od roku 2005 pravidelne v rámci celoeurópskeho zisťovania EU SILC sleduje Štatistický úrad SR.

Chudobu dnes môže spôsobiť množstvo zložitých činiteľov: od osobných vlastností (napr. postihnutie) alebo rizikového správania (napr. alkoholizmus) jednotlivcov, cez spoločenské charakteristiky a kultúru skupín a regiónov (napr. rozpadnuté rodiny, korupcia), egoizmus vlastníkov či vedúcich pracovníkov podnikov (napr. vykorisťovanie), až po globalizáciu ekonomiky (napr. presúvanie kapitálu a investícií za lacnou pracovnou silou). ***Situácia každého chudobného človeka môže byť odlišná***, rovnako ako aj jeho vnímanie chudoby býva podmienené kultúrou skupiny, v ktorej žije, a morálnymi pravidlami, ktoré si osvojil. ***Neexistuje jednoznačný vzťah medzi chudobou a pocitom šťastia či spokojnosti so životom.***

Miera rizika chudoby nehovorí priamo o chudobných, ale o percentuálnom podiele ľudí v populácii, ktorí sú ohrození chudobou. Celková ročná hranica rizika chudoby sa každý rok vypočítava ako 60 % z mediánu (strednej hodnoty) národného ekvivalentného disponibilného príjmu (hrubého príjmu domácnosti po odpočítaní daní a príspevkov, vydelenej veľkosťou domácnosti). Uvádza sa v eurách a v parite kúpnej sily. Podľa publikácie Róberta Vlačuha a Yvony Kováčovej (EU SILC 2013, Indikátory chudoby a sociálneho vylúčenia, ŠÚ SR, Bratislava 2014, s. 5-6) na základe EU SILC 2013 predstavoval túto hranicu celoročný príjem pre domácnosť jednotlivca 4042 eur (približne 337 eur na mesiac) a pre domácnosť 2 dospelých s 2 deťmi do 14 rokov 8489 eur (priemerne 707 eur na mesiac). **Rozloženie miery rizika chudoby v SR podľa EU SILC 2013 podľa**

pohlavia a veku v percentách ukazuje graf (vlastné zobrazenie podľa údajov z: Róbert Vlačuha, Yvona Kováčová: EU SILC 2013, Indikátory chudoby a sociálneho vylúčenia, ŠÚ SR, Bratislava 2014, s. 8).

Podľa citovanej publikácie ŠÚ SR (s. 6-12) sú najviac chudobou ohrozené deti (20,3 %), pričom vo všeobecnosti platí, že **s rastúcim vekom na Slovensku klesá podiel osôb ohrozených rizikom chudoby**. V prípade jednočlenných domácností bez závislých detí boli rizikom chudoby viac ohrozené domácnosti ľudí mladších ako 65 rokov (21,3 % oproti 10 % ohrozených chudobou vo veku 65 a viac rokov). **Domácnosť jednotlivca sa ukazuje byť celkovo zraniteľnejšia chudobou ako domácnosti pozostávajúce z vyššieho počtu dospelých členov. Až 30,1 % neúplných domácností, teda domácností jedného rodiča s aspoň jedným závislým dieťaťom, bolo ohrozených chudobou. Z domácností dvoch dospelých so závislými deťmi bolo ohrozených chudobou 10 % domácností s jedným závislým dieťaťom, 13,2 % domácností s dvoma závislými deťmi a 29,9 % domácností s tromi a viacerými závislými deťmi. Ohrozenie chudobou významne ovplyvňuje aj postavenie jednotlivca na trhu práce:** hoci riziko chudoby sa týkalo aj 5,7 % pracujúcich osôb, až 43,8 % nezamestnaných (48,5 % mužov a 39 % žien) bolo ohrozených chudobou. EU SILC 2013 tiež zistilo, že rizikom chudoby sú viac ohrození ľudia, ktorí žijú v prenajatom obydli (23,9 %), než tí, ktorí boli jeho vlastníckmi alebo mali ubytovanie poskytované bezplatne (11,8 %). V medziročnom porovnaní sa miera rizika

chudoby v SR síce mierne, ale predsa len zlepšuje. Jestvujú rozdiely v ohrození chudobou medzi krajinami: **Trenčiansky kraj má druhú najnižšiu mieru ohrozenia chudobou (8,2 %)**, za Bratislavským krajom (8 %) a pred Trnavským krajom (9,2 %). Najviac je ohrozený chudobou Prešovský kraj (19,2 %), za Nitrianskym (16,3 %) a Banskobystrickým krajom (15,6 %). Slovenský priemer je 12,8 %.

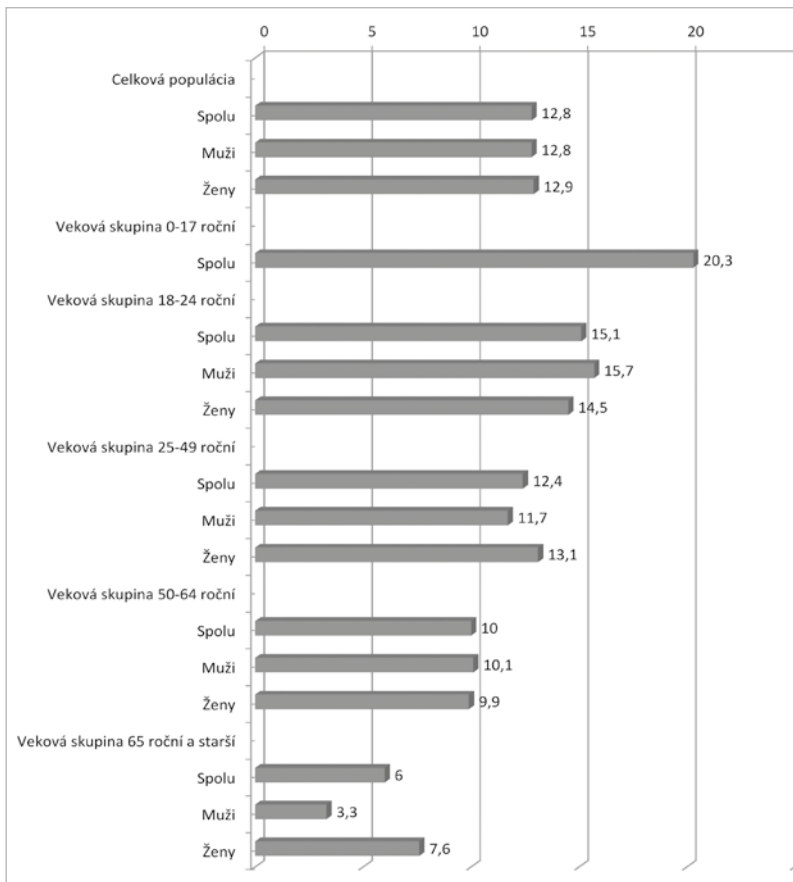
Hoci aj na Slovensku jestvujú rozdiely v miere ohrozenia chudobou na etnickom základe, robiť medzinárodné porovnania je ešte riskantnejšie. Napríklad podľa tohto ukazovateľa (miera rizika chudoby) patrí Slovensko podľa Eurostatu (európsky štatistický úrad) v rámci EÚ medzi krajiny s nižšou mierou ohrozenia chudobou (keď sa ráta v eurách, čo závisí od výšky príjmov v danej krajine, resp. 60 % ich mediánu).

Avšak aj keď sa počíta v parite kúpnej sily (ktorá sa považuje za objektívnejšiu jednotku), bližime sa skôr k európskemu priemeru miery ohrozenia chudobou. SR patrí medzi krajiny s najnižšími príjmami, ale aj s najväčšou rovnosťou príjmov (najmenším rozdielom príjmov 10 % najbohatších a 10 % najchudobnejších) v EÚ.

Vidíme, že na určenie chudoby je potrebné používať rôzne ukazovatele.

Slovensko však rozhodne patrí do skupiny bohatších krajín. V celosvetových porovnaníach sa často narába s pojmom **hranica extrémnej chudoby**, ktorú Svetová banka od októbra 2015 určila na príjem **1,90 dolára na deň**. Túto hranicu nedosahuje asi trištvrte miliardy ľudí na svete (týka sa to najmä rozvojových krajín). Štátne sociálne systémy, charitatívne a rôzne ďalšie organizácie odvádzajú veľa dobrej práce v boji proti chudobe. Stále je však potrebné, aby ich dopĺňala aj osobná pozornosť k nenaplneným základným potrebám ľudí v našom okolí a aktívna snaha pomôcť.

Mária Suríková

Miera rizika chudoby v SR po sociálnych transferoch v členení podľa vekových skupín a pohlavia v % (Zdroj údajov pre graf: EU SILC 2013, cit. d., s. 8.)

Po čom ľudia túžia?

Anketa

Dnešná anketa ani nemala byť. Veď čo už sa dá zisťovať k téme „hladných krmiť, smädných napájať“? Matky rodín takéto skutky napríklad konajú niekoľkokrát denne. ☺ Napokon mi to však nedalo. Pozvanie k tomuto prejavu milosrdenstva sa predsa týka nás všetkých, a mám také tušenie, že sa netýka len fyzického hladu a smädu. Čo tak pozrieť sa na to trochu širšie a naozaj sa zamyslieť, po čom sú ľudia okolo mňa tak naozaj hladní a smädí, čiže po čom najviac túžia?

Túto otázku som položila návštevníkom svätých omší v piaristickom i farskom kostole. Nuž, a tu sú ich odpovede. Hlboké, a ako vždy, niektoré aj humorné.

- Po peniazoch
- Po kariére
- Po láske
- Po hodnotách - pozemských i duchovných
- Po svetovom miere ☺
- Po zdraví
- Po pokoji v duši, aby bola medzi nami, ľuďmi, pohoda. Čo máme, to nám stačí
- Práve teraz, v tomto čase, po raňajkách ☺
- Po skutočných vzťahoch
- Po porozumení
- Po pozornosti
- Po svetskej sláve
- Spolužiaci po mobiloch
- Po naplnených vzťahoch
- Aby bol pokoj
- Po spravodlivosti - aby bohatí mysleli aj na chudobných
- Po rezni s pivom - v nedeľu pred obedom ☺
- Po oddychu
- Po priateľstve
- Po dôvere
- Po Bohu, ale o tom nevedia; nevedia, že je to Boh, po čom túžia
- Po láske - a nahrádzajú to rôznymi vecami
- Po spokojnosti
- Po pochopení - mladí ľudia nechápu svojich rodičov a nechápu sa ani medzi sebou
- No aj po duchovne - nič poriadne nie je na svete
- Asi po peniazoch - po robote určite nie
- Po Božom slove
- Po obeťujúcej sa láske
- Aby ľudia chodili do kostola viacej a deti aby sa držali
- Po láske, po vzťahoch - po takých významných a hlbokých vzťahoch
- Po Božej láske
- Po úprimnom záujme druhého človeka
- Ja mám takú potrebu niekoho, kto dobre poradí, čo robiť so sebou, také dobré vzory
- Po pomoci, láske k bližnému
- Čím viac mať - ja osobne po tom ale netúžim, lebo ja túžim, aby som mala pokoj v duši
- Po porozumení, človek sa chce cítiť pochopený
- V dnešnej dobe je veľké duchovné

prázdno, ľudia, čo napríklad vyrástli v komunizme, ani nevedia, čo sa majú pýtať

- Zranený človek zraňuje ďalších, aj mladí ľudia, keď robia výstrelky, tak upozorňujú na to, že nemajú lásku. Po láske
- Po pokoji, vyrovnanosti... Mnoho mladých nechce ísť bližšie k Bohu, bránia sa tomu... Myslia si, že život je pre nich ľahší, keď neveria a nepodriadia sa Bohu, ale sú na omyle a žijú v blude
- Po rodinnej láske, pohode, prijatí
- Po slove, oslovení, rozhovore, aby ľudia pocítili, že nie sú zbytoční
- Ľudia už nevedia, čo chcú, sú presýtení... Deti v škole sú presýtené filmami, seriálmi a hľadajú niečo iné, ako človek, ktorý hľadá a nevie čo
- má zrejme skrytú túžbu po Bohu
- Po mamone, hmotných veciach, pozlátku, po všetkom, čo sa dá chytiť, zužitkovať, čím sa dá „nazlostiť suseda“ - v zmysle že ja mám viac ako on. Veľa ľudí plače, že má málo, že sme na tom zle, že na tom nie sme ako západná Európa... No aj medzi nami žijú ľudia, ktorí majú polovicu z toho, čo my a sú spokojní a vedia i smädných napojiť, i hladných nakrmiť - skutkom, slovom, príkladom... Sú medzi nami aj takí, ktorí nepotrebujú mať 1500 eur zárobky, ani 700 eur, ani 500, možno im stačí 300 - 400 a s tým sa dokážu podeliť... Je ich málo, ale sú. Ani apoštolov nebolo veľa - 12 - a urobili veľkú robotu. Dnes je 1 miliarda kresťanov, keby dal každý len trošku zo srdca, inak by sa veci mali
- Majú hlad po financiách, po materii, každý sa naháňa, chce niečo mať.

V láske každý hľadá prvotný stupeň lásky, „erosový“, telesný. Myslím, že keby bolo viac poznania duchovna, nebolo by to zle. Ľuďom chýba poznanie, aby mohli ísť ďalej v láske, nezaostať ▪ Ľudia majú hlad a smäd po láske. Každý z nás ju potrebuje a treba ju rozdávať, aby sme sa navzá-

jom obdarovali a neboli hladní a smädni v tomto smere - napríklad vzájomným si pomáháním, dávaním si toho, čo kto môže, skúseností, matérie... Nemáme byť „súkromníkmi“, ved' všetci túžime po ľuďoch, ktorí sa vedia rozdávať takýmito spôsobmi.

Všetkým vám, milí čitatelia, prajeme, nech je toto pôstne obdobie časom všímania si hladu a smädu okolo nás i v nás samých. Jeho podôb je veľa. Neraz sú to predovšetkým tie skutočne hlboké ľudské potreby, ktoré túžia po uspokojení.

Neváhajme krmiť a napájať ľudí, ktorých stretávame - láskou a pozornosťou v tých mnohorakých podobách, ktoré si konkrétne situácie vyžadujú. A občas možno aj pozvať na obed či na kávu svojho známeho alebo suseda. Pretože - ako tvrdí jeden vo svete úspešný človek - „kresťan by nikdy nemal jesť obed sám“.

Za odpovede ďakujú Zuzana Škrinárová a Žofia Hakošová

Hladných krmiť a smädnych napájať

Svedectvo

Klenotom stredného Považia je mesto Trenčín. Neďaleko mesta, smerom na Skalku, ktorá je známa našimi veľkými svätcami Svoradom a Benediktom, sa pár kilometrov odtiaľ nachádza neveliká dedinka Ľuborča. Je známa napríklad folklórom i krásnymi lesmi.

Do lesov kedysi premávala jednokoľajová železnica... V tejto dedinke učupenej pri rieke Vlára a Váhu, obkolesenej horami a stráňami, žije Boží klenot - rodina Chmelinových.

Otec Ondrej sa nedávno dožil 60 rokov. Jeho manželku, 57-ročnú Aničku, si ťažko chorú pred tromi rokmi Pán povolal k sebe. Syn Andrejko je 38-ročný nevidiaci, ochrnutý, ležiaci od narodenia, prekonal mozgovú obrnu. Jeho 25-ročná sestra Gabika i napriek tvrdeniu pražských lekárov je taktiež ležiaca, nikdy nestála na vlastných nôžkach. Prekonala mozgovú obrnu. Vieme, že skutky milosrdenstva milujúcich ľudí, rodičov, ktorí sa kdekoľvek obetavo starajú o postihnuté deti i svojich blízkych, nezostanú nepovšimnuté u Stvoriteľa.

Navyše Anička - mamka detí - dlhé roky bojovala so zákernou rakovinou. Nikdy však nešetrila láskavými slovami a starostlivosťou, ktorými tešila obe deti. Pohládzala ich

ubolenými rukami. Pomáhala jej i vlastná matka, ktorá bola dlhé roky spoločníčkou ležiacej Gabiky. Obracala ju v postielke, aby jej nevznikli preležaniny i po operáciách.

Celé dni zneli týmto bytom modlitby posvätného ruženca mamy i starej mamy. Ani si nevedomovali, že žili a žijú spoločne všetky blahoslavenstvá, pribití na kríž s Pánom Ježišom. No celoživotnou modlitbou tejto rodiny je utrpenie. Reprezentujú Pána Ježiša svojim utrpením. Sú pre mnohých učiteľmi bolesti i lásky. Je toho dost', čo sa dá od nich priučiť.

Andrejkovi i Gabike zavše žiari tvár, sú tak blízko Boha... On žiari v nich, vlastne žijú večné pokánie, sú vzácnym chrámom Ducha Svätého.

Než si Anku povolal Pán, hovorieval otec Ondrej: „Ona nemôže zomrieť...“ „Ved' láska nikdy nezomiera,“ oponovali sme mu. Vtedy ho isto Ježiš vzal neviditeľne za ruku, viedol ho, vštepoval mu odvalu do srdca, ktoré sa

stalo spolu s deťmi srdcom večného dietťa. Pán ho učil ešte viac dúfať v prijatie kríža i v bezsenných nociach, keď kričali deti a on ich obracal v postieľkach, keď boli smädné, dal im napiť... Stvoriteľ mu vstúpil do srdca, že to, čo robí, je umenie, veda i viera dohromady, aby pochopil, že celý svet bohatých a bohatstva je menší, než jeho veľké srdce. Kto slúži, ten miluje.

Keď ešte žila Anička, počuli vedno biť srdcia ich milovaných detí vo svojich srdciach. Utrpenie brali ako dar zhora, stvárnňovalo im dušu, a tak pomaly tvorili vrcholné dielo pre trpiaceho Krista. Dohromady niesli svoj kríž. Ved' trónom Krista Kráľa je kríž!

Ondrej pokračuje v tomto diele spolu s deťmi. Panna Mária vstúpila do ich Getsemanскеj záhrady a je s nimi naďalej, uisťuje ich, že je šťastím netrpieť bez viery. Anička bola laickou tešiteľkou Božského Srdca Ježišovho tretieho rádu.

A teraz, keď Ondrej padá únavou pri čistom prameni lásky, pri deťoch, je vedený Nebeským Otcom prostredníctvom pátra Stanka

Šimkoviča, piaristu z Trenčína, prostredníctvom pátra redemptoristu Radka Adámika, prostredníctvom návštev kaplánov, rodnej sestry, príbuzenstva, prostredníctvom ďalších blízkych a modlitby mnohých. Ondrej kráča s Pánom, ošľahaný slnkom i vetrom, má v dlaniach trne, ktoré zavše pichajú. Aj keď sa mu niekedy zdá, že kalich utrpenia pretečie, bolesť sa mu premieňa na radosť, ktorou sú jeho deti. Nazýva ich dobrými anjelmi, ktoré nikdy nezhręšili a do domova nepatria. Sú bezradné slabé, pokorné, no preniknuté Božou vôľou.

Pane, ty ich vidíš po celé roky v záchvatoch, bolestiach, pri operáciách i po nich. Objímaš ich spolu na kríži.

Miloval si ich a miluješ, keď boli utešované dľaňami rodičov i náručím otca, v bezradnosti a v slzách. Tvoja Láska je stále rovnaká, aj keď si si vzal k sebe ich mamu i starkú.

Gabika nevie hovoriť, no slovo mama nespočetnekrát cez deň zavolá a uprene pozerá smerom ku dverám po dlhé minúty...

Nevidiaci Andrejko sa usmieva, keď netrpí. Usmieva sa, keď prideme, modlíme sa či spievame. Sú to deti šťastia i bolesti. Bojujú za každú minútu prežitia s láskavým oteckom, i keď ich kŕmi, prebaľuje - keď sa s nimi hrá.

Bože, toto je tvoje dielo vykúpenia, utrpenie i Láska. Sú tvojimi nepochopiteľnými tajomstvami, krásnymi, ťažkými. Darované tým, ktorí sú lační a smädní po milosrdenstve, odpúšťaní.

Ondrej berie starostlivosť o deti ako každodenný chlieb. Aj sa usmeje, aj sa snaží tých, ktorí prídu, potešiť. Vo voľných chvíľach pracuje na svojej záhradke, pestuje zeleninu pre deti, chová hydinu. Je to umelec, ktorý nevie odpočívať. Žije hlbokým vnútorným životom, ani si nie je toho vedomý. Naďalej nesie vo svojom srdci ozvenu svojich detí.

Títo ľudia budú raz víťazmi. Božie kráľovstvo sa dá žiť už tu, na zemi...

Anka Gálová- Vavrová

Foto: Silvia Kobelová

Milé deti,

a je to tu! Miesto iba pre vás! Verím, že spoločne stráveným časom sa v najbližších číslach dozvieme niečo viac o Roku milosrdenstva, ktorý vyhlásil Svätý Otec.

Dnešnou témou je “hladných krmiť a smädných napájať“. Určite sa aj vám veľakrát stalo, že ste videli alebo počuli o niekom, kto bol smädný, alebo hladný. Sú to napríklad deti v Afrike, ale aj na Slovensku, v Prievidzi a možno niekedy aj v našej triede. Stačí sa len pozorne rozhliaďnúť... a rozhodnúť sa pomôcť ☺.

Nechajme sa inšpirovať príbehom od Bruna Ferrera:

Istý kraj postihlo strašné sucho. Tráva najprv zožltla a potom uschla. Hynuli aj kríky a slabšie stromy. Z neba nespáchla ani kvapka. A ráno sa neobjavil na zemi ani len tieň občerstvujúcej rosy.

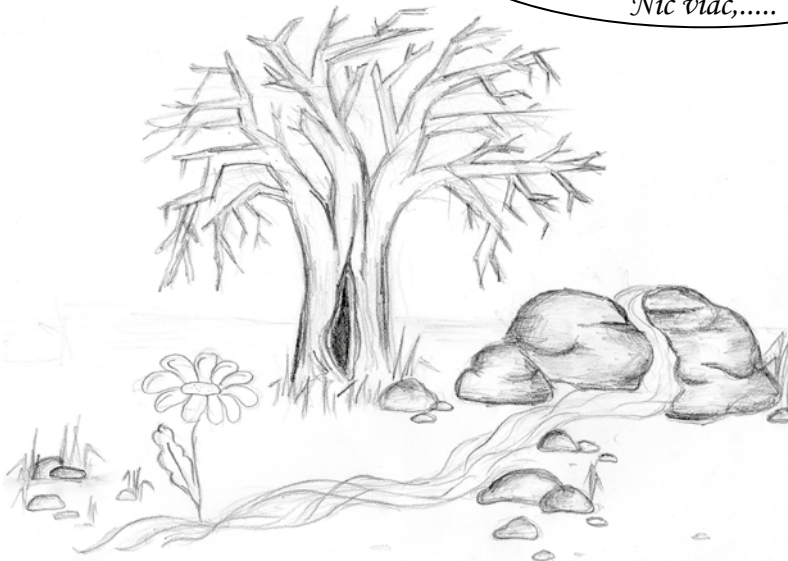
Sucho bolo zo dňa na deň trýznivejšie. Dokonca aj silné staré stromy, ktoré ponárali svoje korene hlboko do zeme, zhadzovali listie. Všetky studničky a pramene sa vytratili, vyschli aj potoky a rieky.

Pri živote ostal iba útly kvietok, lebo ho niekoľkými kvapôčkami napájaj

malinký pramienok. Ale aj pramienok strácal nádej: „Všetko je smädné, suché a umiera. Čo tu ja môžem urobiť? Aký význam majú moje kvapky?“

Blízko stál starý mocný strom. Počul to nariekanie a prv než umrel, stačil povedať pramienku: „Nik od teba nežiada, že rozzelenáš celú púšť. Tvojou úlohou je udržať pri živote tento malý kvietok. Nič viac.“

*...možno aj v našom okolí je takýto kvietok. Budme ako pramienok a skúsme pomôcť tomuto malému kvietku.
Nič viac,.....*

Kresba: Martina Zaťková

Nájdí ukryté slová:

N	P	N	S	K	K	U	T	K	R	I	V	D	A
Á	O	A	K	M	Ř	T	V	Y	A	Y	D	U	U
V	C	P	C	T	M	H	M	O	D	L	I	Ť	B
Š	H	Á	H	R	I	E	Š	N	I	K	O	Z	L
T	O	J	L	P	Ť	O	V	E	Ť	N	D	A	I
E	V	A	A	E	É	Ž	I	V	Ý	H	P	R	Ž
V	Á	Ť	D	Z	O	A	T	E	E	L	Ú	M	U
A	V	E	N	L	S	M	Ä	D	N	Ý	Š	Ú	J
N	A	H	Ý	I	S	N	É	O	H	O	Ť	T	Ú
M	Ť	I	L	V	O	S	R	M	D	E	A	E	C
V	Y	U	Č	O	V	A	Ť	Ý	N	S	Ť	N	I
P	O	C	E	S	T	N	Ý	C	H	O	R	Ý	T
V	U	J	A	Ť	S	A	A	H	T	E	Š	I	Ť

hladný
 hriešnik
 chorý
 krivda
 kŕmit'
 modliť
 mŕtvy
 nahý
 napájať
 návšteva
 nevedomých
 odpúšťať
 pocestný
 pochovávať
 radiť
 smädný
 tešiť
 trpezlivosť
 ubližujúci
 ujať sa
 vyučovať
 zarmútený
 živý

TAJNIČKA:

X	X							X									X		X	X
								X												

USMEJME SA :)

Matka pripravuje lievanec pre svojich dvoch synov - Tomáša a Matúša. Chlapci sa začnú hádať, kto dostane prvý lievanec a matka využije príležitosť na morálne ponaučenie. „Chlapci, keby tu sedel Ježiš, iste by povedal: Nech si prvý lievanec vezme môj brat, ja môžem počkať.“ Tomáš sa ihneď otočil na mladšieho brata a vyhlási: „Matúš, ty budeš Ježiš.“

„Ako je možné, že máš v písomke rovnaký počet chýb ako tvoj sused?“
 „To je, prosím, jasné - obaja máme rovnakú pani učiteľku!“

„Koľko máš rokov?“ pýta sa malého Janka matkina kamarátka.
 „Neviem presne, stále sa to mení.“

František: Meno Boha je Milosrdenstvo

(Recenzia knihy o rozhovore pápeža Františka s novinárom Andreom Torniellim)

„Boh odpúšťa nie nejakým dekrétom, ale milým pohladením... a milosrdenstvo je spôsob, akým Boh odpúšťa.“ Andrea Torielli cituje v úvode svojej najnovšej knihy (2016) niektoré z prvých pápežových výrokov o milosrdenstve Boha, ktorými naznačil svoje smerovanie ako pápeža. Vďaka príjemnej forme rozhovoru novinára so Svätým Otcom môžeme pomocou tejto knihy hlbšie preniknúť do názorov a predstáv pápeža Františka o Bohu, ktorý má podľa neho meno Milosrdenstvo.

FRANTIŠEK

Meno Boha je
Milosrdenstvo

Rozhovor

• ANDREOM TORNIELLIM

V prvej časti knihy nazvanej Čas milosrdenstva pápež odpovedá na otázku, ako sa v ňom zrodila túžba vyhlásiť jubilejný rok s týmto zameraním. Vysvetľuje, že myšlienka o milosrdnom Bohu dozrievala postupne v celom jeho kňazskom živote, pretože milosrdenstvo pre neho predstavuje najdôležitejšie Ježišovo poslanstvo: „Je to postoj Boha,

ktorý objíma, je to darovanie sa Bohu, ktorý prijíma, ktorý sa skláňa, aby odpustil.“

Zároveň pápež František vyjadruje svoje presvedčenie, že práve teraz je čas milosrdenstva, a zranenému ľudstvu, ktoré sa denne stretáva s relativizmom v mnohých oblastiach života, musí Cirkev práve v tomto čase ukázať svoju materskú tvár, má byť „tou, ktorá zahreje srdcia ľudí svojou blízkosťou“.

Svätý Otec poukazuje na to, že „ľudia predovšetkým hľadajú niekoho, kto ich bude počúvať. Kto bude ochotný venovať im svoj čas, aby vypočul ich drámy a ťažkosti.“ Túto schopnosť nazýva „apoštolátom načúvania“ a považuje ho za veľmi dôležitý najmä pre kňazov - spovedníkov. Vyzyva ich, aby k ľuďom, ktorým nemôžu udeliť rozhrešenie, boli veľmi nežní, pretože oni sú „stratené ovečky, ktoré Boh veľmi miluje“.

V ďalšej časti knihy autor vedie s pápežom rozhovor o význame sviatosti zmierenia. Nazval ju Dar spovede. V nej sa podľa jeho slov „kňazi stávajú nástrojom Božieho milosrdenstva, lebo konajú in persona Christi - v osobe Krista“. Človek by sa mal cítiť prijatý a milovaný skrze odpustenie, ktoré kňaz udeľuje. Práve preto, že sme aj sociálne bytosti, musíme vedieť hovoriť o svojich omyloch aj so svojim bratom (ktorého predstavuje kňaz), preto Svätý Otec zdôrazňuje: „Ak nie si schopný hovoriť o svojich omyloch s bratom, buď si istý, že o nich nebudeš schopný hovoriť ani s Bohom.“ Zároveň povzbudzuje k vyznaniu hriechov, lebo „hriech je rana, ktorú treba liečiť a starať sa o ňu“. Liečiť ju prijatím odpustenia od Boha skrze kňaza.

V ostatných častiach tohto zaujímavého diela pápež hľadá odpovede na otázky: Ako možno nájsť škáročku vo svedomí človeka, cez ktoré sa k nemu chce dostať milosť Božieho odpustenia? Akí majú byť kňazi ako spovedníci, aby stratené ovečky neodhľadali, ale prijímali a povzbudzovali? Čo znamená milovať hriešnika, ale odmietat skazeného? Ako prejavovať milosrdenstvo a súcitiť? Ako možno prežiť Jubileum?

Všetci sme hriešnici a všetci potrebujeme odpustenie. Božie milosrdenstvo. Po prečítaní tejto pomerne tenkej knihy (jej súčasťou je aj Bula o vyhlásení Svätého roku milosrdenstva) zostanú zaiste mnohí z nás v úžase nad tým, že zdroj odpustenia, ktorý sa nachádza v Bohu, je vždy dostupný každému človeku, ak oň len trochu stojí.

Elena Blašková

Nasýtila denne tritisíc ľudí

Blahoslavená Mária Petkovičová

Mária Petkovičová sa narodila 10. decembra 1892 v malej obci Blato na chorvátskom ostrove Korčula. Bola šiestou z jedenástich detí. Jej otec bol majetný, no zároveň otvorený pre dobročinnosť. Stal sa pre ňu veľkým príkladom.

Obetavá a zanietená

Mária sa od detstva rada modlila, ale nevyhýbala sa ani práci. Po získaní základného vzdelania študovala v novootvorenej škole talianskych sestier - Služobníč lásky - vo svojej rodnej obci. V tom čase vstúpila i do Združenia Máriiných dcér, kde sa spoznala s biskupom Josipom Mačelicom, ktorý sa stal jej duchovným otcom.

Bola dievčinou plnou obetavosti, energie a zanietenia. Hoci bývala často chorá a v rodičovskom dome mala veľa povinností, našla si čas i na to, aby sa venovala deťom u nich zamestnaných robotníkov. Učila ich základy katechizmu, ale snažila sa im poskytnúť i všeobecný rozhľad.

Ako 17-ročná sa Mária stala vedúcou Združenia Máriiných dcér a pritiahla doň množstvo dievčat. Neuspokojila sa však len s týmto jediným združením a pustila sa i do organizácie nových projektov. Založila Združenie Dobrého pastiera, ktoré sa staralo o chorých v obci a o deti pripravujúce sa na 1. sv. prijímanie; Spoločnosť katolíckych matiek, kde bolo sústredených približne 100 žien; a prevzala aj vedenie františkánskych terciárok. Okrem toho sa aktívne zapájala do prevádzkovania kuchyne pre chudobných. Denne tu bolo vydaných približne 3000 porcií jedla.

Dcéry milosrdenstva

Mária už ako 14-ročná zložila súkromný sľub čistoty. Keď mala 27 rokov, vstúpila do rehole Služobníč lásky. Lenže situácia sa skomplikovala. Predstavená trojčlennej komunity sestier žijúcich v Blate zomrela a zvyšné dve sestry sa z politických dôvodov museli vrátiť do Talianska.

Mária sa na základe sľubu biskupovi, že navždy zostane v rodnej osade a bude sa starať o chudobných, rozhodla zostať doma. Spolu s niekoľkými dievčatami pokračovala v charitatívnej činnosti sestier. Podarilo sa jej obnoviť činnosť materskej školy, detského domova i útulku pre chudobných. Napokon v roku 1920 založila kongregáciu Dcér milosrdenstva, ktorá vychádzala z reguly františkánskych terciárov, a prijala reholné meno Mária od Ukrižovaného Ježiša. Nová kongregácia sa rýchlo rozvíjala. Na území dnešného Chorvátska, Srbska či Macedónska začali vznikať nielen početné reholné domy, ale i nemocnice, sirotince a školy. Kvôli rozvíjajúcej sa činnosti Dcér milosrdenstva sa Mária už viac nemohla držať sľubu zostať navždy doma. Začala cestovať. Otvárala nové domy v Taliansku, v Španielsku a dokonca i v Latinskej Amerike. Ako generálna predstavená rozrastajúceho sa rádu nakoniec zostala žiť v Ríme. Zomrela 9. júla 1966, po niekoľkých rokoch čiastočného ochrnutia v dôsledku mŕtvice. Máriu Petkovičovou blahorečil pápež Ján Pavol II. v roku 2003. Pri tejto príležitosti povedal: „Zasvätený život, to nie je iba veľkodušná angažovanosť sa človeka. Je to predovšetkým odpoveď na dar z výsosti, ktorý sa musí prijať s celkom otvoreným srdcom.“

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje: Ž. Podlejski: *Sol' zeme a svetlo sveta 7*, www.wikipedia.org, www.vatican.va

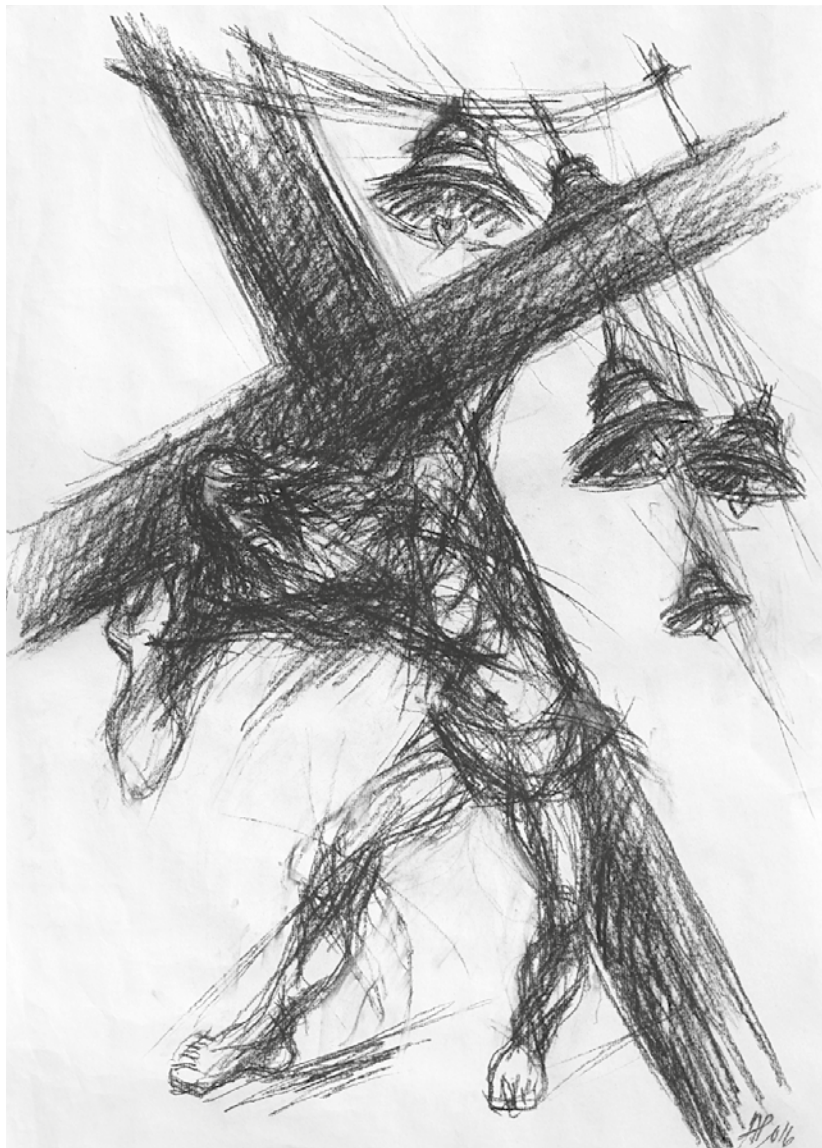
Kristova zvonica

„Tvorím síce sám, ale nielen pre seba. Umenie je tu na oslovenie druhých, presnejšie o rozdelení sa s druhými o svoje vnútro,“ hovorí akademický maliar Alojz Petráš.

Jednou z vecí, ktoré nášho rodáka v jeho umení stále inšpiruje, je aj liturgia. V čase očakávania Veľkej Noci sme sa ho opýtali na aktuálne prežívanie pôstneho obdobia.

„Ach, pod'te, kresťania, pozdraviť kríž svätý. Prekrásny text v úvode tejto piesne ma každý rok v pôste mimoriadne osloví a inšpiruje na jeho výtvarné stvárnenie. To bol podnet vzniku alternatívnej kresby s krížom Kristova zvonica. Zvuk organu a ľudský hlas v tomto diele nahrádzajú zvony zavesené na kríži. Je to prastarý hudobný nástroj, ktorý stáročia zvoláva kresťanov do Božieho domu k poklone. Kresbu som robil ako prípravu pre olejomalbu na prípadnú budúcu výstavu.“

Kríž je motívom, ku ktorému sa vraciate častejšie...

„Kríž je ako vesmírny počítač, na jeho drevo sa ako na harddisk, zaznamenávajú všetky bolesti, trápenia, hrôzy...“

Je to nekonečná pamäť utrpenia ľudstva. Je najväčším tajomstvom našich bolestí. Ale nielen bolestí. Ku krížu prichádzame aj so svojimi radostami či našou vďakou. V jeho tieni pracujeme. I ja sa pred prácou prežehnám, poznačím krížom a prosím. A po nej ďakujem, že On bol pri mne a pomáhal mi.“

Dúfame, že mu bude pomáhať i naďalej a že zobrazená kresba bude inšpirovať čitateľov nášho Bartolomeja k poklone Kristovi.

Redakcia

(Kristova zvonica, 2016,
kresba uhlom 70x50 cm)

Rozpis liturgických slávení počas Veľkej noci 2016 v Prievidzi

Kostol	Farský Kostol sv. Bartolomeja (Prievidza - mesto)	Kostol Nanebovzatia Panny Márie (mariánsky na cintor.)	Kostol Najsvätejšej Trojice (kláštor piaristov)	Farský Kostol sv. Terézie z Lisieux (Zapotôčky)
Zelený štvrtok 24.3.	16:30 Svätá omša Pánovej večere Poklona do 21:00	24:00 Krížová cesta	18:30 Svätá omša Pánovej večere	18:00 Svätá omša Pánovej večere Poklona do 20:30
Veľký piatok 25.3.	8:00 Liturgia hodín 8:30 Krížová cesta 15:00 Obrady utrpenia a smrti Pána Po obradoch poklona pri Božom hrobe (celonočná adorácia)	10:30 Gréckokatolícke obrady Veľkého piatku (veľká večierneň s uložením pláštenice do hrobu)	18:30 Obrady utrpenia a smrti Pána	10:00 Krížová cesta 15:00 Obrady utrpenia a smrti Pána Poklona križu do 20:30
Biela sobota 26.3.	8:00 Liturgia hodín (ranné chvály a posvätné čítania) Celodenná poklona pri Božom hrobe do 15:30 (ukončená večerami) 18:30 Veľkonočná vigília	16:00 Gréckokatolícke obrady (veľká večierneň s liturgiou sv. Bazila Veľkého)	7:30 Ranné chvály 18:30 Veľkonočná vigília	7:30 Ranné chvály Celodenná poklona do 18:00 (ukončená večerami) 18:30 Veľkonočná vigília
Veľkonočná nedeľa 27.3.	Sväté omše: 7:30 (s požehnaním jedál) 9:00 (s požehnaním jedál) 10:30 18:00	6:00 Gréckokatolícke obrady (utierenie vzkriesenia) 7:00 Gréckokatolícka sv. liturgia, požehnanie jedál a myrovanie 9:00 Svätá omša	Sväté omše 6:45 (s požehnaním jedál) 9:30 (s požehnaním jedál) 11:00	Sväté omše: 8:00 (s požehnaním jedál) 10:00 (s požehnaním jedál) 18:30 večery 19:00
Veľkonočný pondelok 28.3.	Sväté omše: 7:30 9:00 10:30 18:00	Svätá omša 9:00	Sväté omše: 6:45 9:30 11:00	Sväté omše: 8:00 18:00

Spovedanie pred Veľkou nocou:

Nedeľa 13.3. - všetky prievidzské kostoly okrem mariánskeho od 16.00 - 18.00

Nedeľa 20.3. - všetky prievidzské kostoly okrem mariánskeho od 15.00 - 18.00

Veľký týždeň: pondelok - streda (21.,22.,23. 3.) 10.00 - 17.00 u sv. Bartolomeja

Farská kronika

od 24. januára do 26. februára 2016

**Do farského spoločenstva sme
sviatosťou krstu prijali:**

Jakub Korčok
Tobias Frajka

**S kresťanskou nádejou na stretnutie vo
večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:**

Ján Nagy, 65 r.
Jarmila Maxinová, 73 r.
Mária Bakytová, 88 r.
Ján Šesták, 70 r.
Jozef Brand, 55 r.
Jozef Marko, 62 r.
Paulína Bercíková, 96 r.
Irena Červená, 86 r.
Viera Gatialová, 81 r.
Alžbeta Petrášová, 87 r.
Júlia Baniarová, 95 r.
Ján Solčanský, 82 r.
Matilda Balážová, 68 r.
Terézia Ácsová, 80 r.
Mária Krajčíková, 71 r.
Magdaléna Ševčíková, 79 r.

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ
v B.B. č. 1127/98

Vydáva:
Rímskokatolícky farský úrad
v Prievidzi. Vychádza raz mesačne.

Zodpovedný redaktor:
Mgr. Alojz Vlčko,
e-mail: alozj.vlcko@gmail.com
tel.: 0902 202 898

Vedúca vydania:
Mgr. Petra Humajová

Grafika:
Ing. Beáta Voskárová, Ing. Pavel Meli-
cherčík, Mária Melicherčíková

Redaktori:
ThLic. V. Slovák, Mgr. D. Rončák,
M. Melicherčíková, A. Gálová,
Mgr. E. Blašková, Mgr. Z. Škrinárová

Kontakt:
web: www.farapd.sk
e-mail: bartolomej@farapd.sk
adresa: Redakcia Bartolomej, Marián-
ska 4, 971 01 Prievidza
tel.: 046/542 28 01

Náklady na tlač:
cca. 0,40 €

Fotografie:
Obálky - Mária Melicherčíková

Tlač: PATRIA l., spol. s r. o.

Upozornenie:
Redakcia si vyhradzuje právo výberu
a úpravy príspevkov.
Rukopisy nevraciamy.

Na zadnej obálke:
Obrad umývania nôh, ktorý vedie
Dp. V. Slovák na Zelený štvrtok v r. 2015

SVÄTÝ ROK MILOSRDENSTVA

december 2015 - november 2016

"V tomto mimoriadnom Svätom roku mi-
losrdenstva máme v každodennom živote
prežívať milosrdenstvo, ktoré Otec zosie-
la na nás od večnosti. Nechajme sa počas
tohto jubilea prekvapiť Bohom. On nikdy
neprestáva otvárať dvere svojho Srdca
dokorán, aby nám zopakoval, že nás má
rád a chce sa s nami deliť o svoj život."

*Bula vyhlásenia Mimoriadneho Svätého roku
milosrdenstva*

Křížová cesta vo farskom Kostole svätého Bartolomeja (2. 3. 2016)

*... a ponúkneš hladnému svoj súcit, ubitú dušu nasýtiš:
vyjde vo tme tvoje svetlo a tvoja temnosť bude ako poludnie.*

Iz 58, 10